

Kurt Larsson

SÄBY - MIN HEMBYGD

Sömmerskan från Kvarnfors

SÄBY
HEMBYGDSFÖRENING
Grundad 1924

När Säby Hembygdsförenings styrelse planerade den traditionella Säbydagen inför året kom idén att visa sömnad och sytillbehör som tillhört Gärda Elvira Eriksson. Hon hade skänkt dessa till Säby Kyrka. Jag blev därför ombedd att skriva något om nämnda Gärda Eriksson.

Utan hjälp från Holger Carlsson och några äldre ordsbord har det inte blivit många rader. Därför vill jag på detta sätt tacka dem för hjälpen. Fotot av Gärda på omslaget har jag fått från Ruth Karlsson och är det enda jag fått tag på. Det är taget strax innan hon skulle till lasarettet för sitt onda knä.

Vallby Säby i juli 2002

Tidigare berättelser i serien Säby Min Hembygd

- Del 1 Hembygdsföreningens bildande
Klockarn i Säby
Säby Manskör
Mölntorps Musikkår
- Del 2 Mölntorps Smidesfabrik
- Del 3 Mölntorps samhälle och skola
- Del 4 Alfred Eriksson, levnadshistorie.
- Del 5 Kvarnar och kvarnlivet i Mölntorp
- Del 6 Borgbylokalen
- Del 7 Fattigstugorna i Säby
- Del 8 Carl August Riddersporre, levnadshistorie.
- Del 9 Kittelbacken i Håskesta
- Del 10 Säby Elektriska Distributionsförening
- Del 11 Herrevadsbro, Kolbäck
- Del 12 Postgången i Säby

Webbplats: <http://www.vallbynet.nu>

En Egen Företagare från gången tid

På Kvarnfors i Mölntorp hade Gärda Eriksson en syateljé. I en lägenhet på ett rum och kök hade hon sitt enmansföretag, som det kunnat heta idag. Den stora skillnaden är nog att i samma lägenhet bodde hon inte bara själv utan även hennes mor och far.

Gärdas föräldrar var Fredrik Eriksson och Anna Eriksson född Mikaelsson. Han från Köping och hon från Ål i Kopparbergs län. Båda föräldrarna kom 1890, vid 24 års ålder, som dräng och piga till lantbrukare Gustaf Eriksson i Säby By. Samma år gifte de sig och flyttade till Mölntorp. Fredrik började där på fabriken som smidesarbetare. Lägenheten dom bebodde tillhörde fabriken.

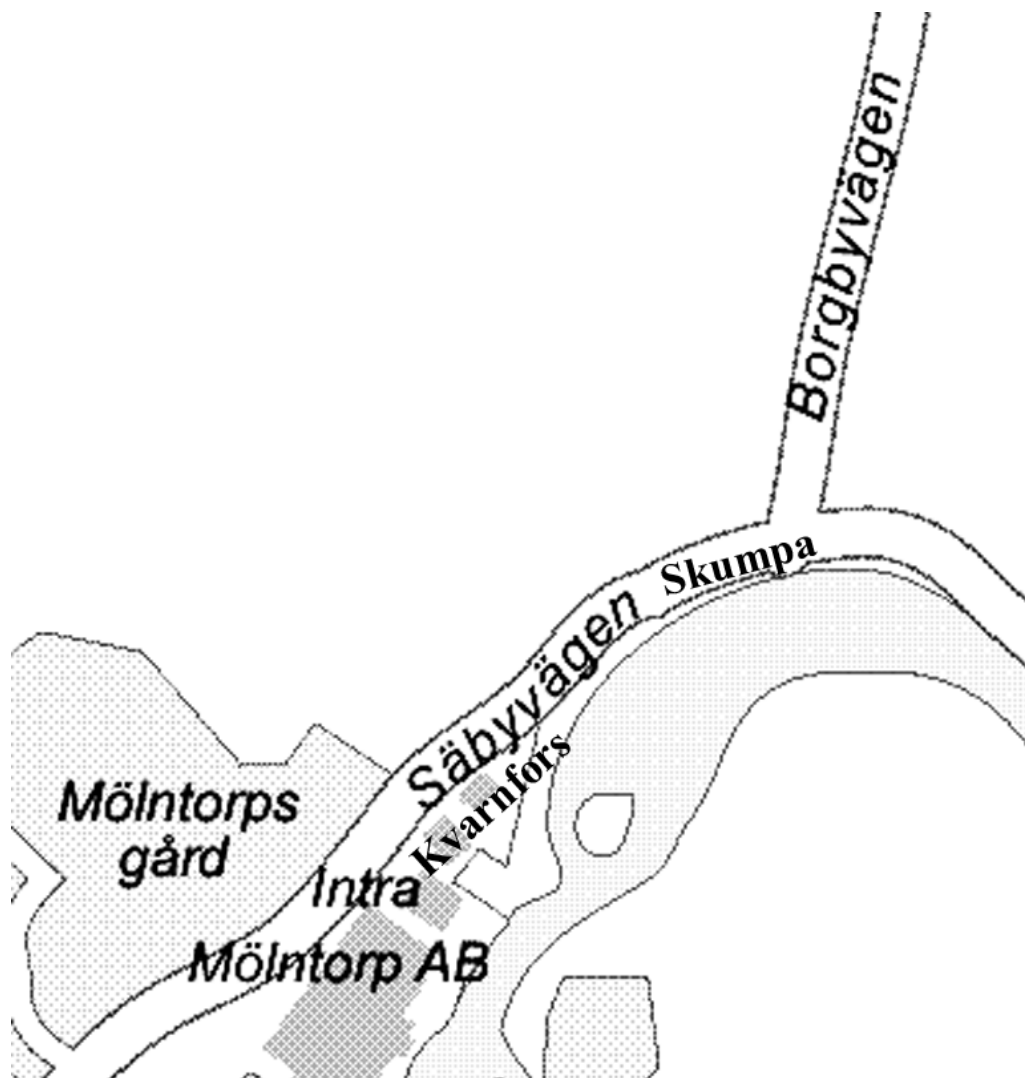
Fredrik och Anna fick två gemensamma barn, Anna Linnéa Teodolina, född 1890 och Gärda Elvira Eriksson född den 17 september 1892. Modern Anna hade dessutom en son utom äktenskapet, Karl Oskar Edvin född 1889 i Sala.

Gärda blev något handikappad beroende på en skada i vänster knä som förmodligen orsakades av tuberkler. Det var den opastöriserade mjölken som gav tuberkulos av det slaget hos den tidens befolkning. En tuberkulosfri kobesättning blev emellertid snart ett krav.

I Kvarnfors syddes inte bara finklänningar och andra klädesplagg till kvinnorna på orten. Gärda tog även emot elever. Det var viktigt för den tidens blivande husmödrar att själva kunna sy åtminstone barnens kläder. Vid sidan av sömnaden städade hon kontoret på fabriken och under kriget fick hon förtroendet att dela ut ransoneringskuponger.

Gärda bodde kvar i samma lägenhet till 1956 då hon flyttade till det nyuppförda "Konsumhuset" i Kolbäck. Hon var trots sitt handikapp och små omständigheter en glad och vänlig människa med känsla för hembygden.

Gärda Elvira Eriksson gick bort den 21 juli 1976 vid 84 års ålder och vilar nu på Säby Kyrkogård.

Kvarnfors och Skumpa två mindre kända områden i Mölntorp